

Datum van
inontvangstneming

:

16/05/2024

Zaak C-224/24

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

25 maart 2024

Verwijzende rechter:

Consiglio di Stato (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 maart 2024

Verzoekende partij:

Società Eredi Raimondo Bufarini Srl – Servizi Ambientali

Verwerende partijen:

Ministero dell’Interno

Ministero della Transizione Ecologica

Comitato tecnico regionale delle Marche

Coordinamento per l’uniforme applicazione sul territorio nazionale, bedoeld in artikel 11 van decreto legislativo nr. 105/2015

Andere partijen:

Regione Marche

FP

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Hoger beroep ingesteld bij de Consiglio di Stato (hoogste bestuursrechter, Italië) tegen een vonnis van de Tribunale amministrativo regionale per le Marche (bestuursrechter in eerste aanleg Marche, Italië) betreffende een aanmaningsbesluit dat het comitato tecnico regionale (regionaal technisch comité) van de Regione Marche (regio Marche) verzoekster heeft gestuurd op grond van de nationale regeling waarbij richtlijn 2012/18/EU in nationaal recht is omgezet.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Prejudiciële verwijzing krachtens artikel 267 VWEU betreffende de uitlegging van de artikelen 3 en 7 van richtlijn 2012/18/EU. In het bijzonder wordt verzocht om nadere uitlegging van die bepalingen met betrekking tot een praktijk van een exploitant van afvalverwerkingsinstallaties die bestaat in het monitoren van de hoeveelheid gevaarlijke stoffen, en met betrekking tot een nationale regeling die bepaalt dat de kennisgeving van de informatie over de verwerking van dergelijke stoffen aan de autoriteiten op slechts één wijze kan plaatsvinden.

Prejudiciële vragen

A) Staat de definitie van „aanwezigheid van gevaarlijke stoffen” in artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18/EU in de weg aan een praktijk waarbij de in een afvalverwerkingsinstallatie aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen wordt vastgesteld aan de hand van een door de exploitant toegepaste operationele procedure (die eventueel is opgenomen in de vergunning bedoeld in artikel 23 van richtlijn 2008/98/EG of in artikel 4 van richtlijn 2010/75/EU), waarbij het afval wordt gekwalificeerd als mengsel in de zin van artikel 3, punt 11, van richtlijn 2012/18/EU, voorzien is in de voortdurende monitoring van de hoeveelheid in de installatie aanwezige gevaarlijke stoffen en gegarandeerd wordt dat de drempelwaarden van lagedrempelinrichtingen en hogedrempelinrichtingen in respectievelijk kolom 2 en kolom 3 van bijlage I bij richtlijn 2012/18/EU niet worden overschreden?

B) Staat artikel 7 van richtlijn 2012/18/EU, dat bepaalt dat de exploitant „de bevoegde autoriteit een kennisgeving zendt” die de in artikel 7, lid 1, van die richtlijn vermelde informatie bevat, uitgelegd in het licht van de beginselen van vrije mededinging en vrijheid van vestiging, in de weg aan een regeling als die van artikel 13, leden 1, 2 en 5, van decreto legislativo nr. 105/2015, die bepaalt dat de informatie uitsluitend kan worden meegedeeld door middel van „een kennisgeving die is opgesteld overeenkomstig het formulier in bijlage 5” (lid 1), „wordt ondertekend in de vormen van zelfcertificering overeenkomstig de geldende regeling” (lid 2), en „door de exploitant naar de in lid 1 bedoelde geadresseerden wordt gezonden in digitale vorm met gebruikmaking van de diensten en digitale instrumenten die ter beschikking zijn gesteld via de lijst van inrichtingen die zware ongevallen zouden kunnen veroorzaken bedoeld in artikel 5, lid 3”, of „uitsluitend door middel van een via een gecertificeerde e-maildienst verstuurd, digitaal ondertekende e-mail” (lid 5), waardoor kennisgeving niet mogelijk is door middel van een „door de exploitant uitgevoerde operationele procedure” die voorziet in voortdurende monitoring van de hoeveelheid in de installatie aanwezige gevaarlijke stoffen en garandeert dat de drempelwaarden van lagedrempelinrichtingen en hogedrempelinrichtingen in respectievelijk kolom 2 en kolom 3 van bijlage I bij richtlijn 2012/18/EU niet worden overschreden?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van richtlijn 96/82/EG van de Raad (hierna: „richtlijn 2012/18/EU”): artikelen 3 en 7.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Decreto legislativo n. 105 - Attuazione della direttiva 2012/18/UE relativa al controllo del pericolo di incidenti rilevanti connessi con sostanze pericolose (wetsbesluit nr. 105 tot omzetting van richtlijn 2012/18/EU betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken; hierna: „wetsbesluit nr. 105/2005”) van 26 juni 2015, de zogeheten „Seveso-wetgeving” [zoals die zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld: decreto del Presidente della Repubblica (presidentieel besluit) nr. 175/1988, waarbij richtlijn 82/501/EEG, de zogeheten Seveso-I-richtlijn, in nationaal recht is omgezet; decreto legislativo (wetsbesluit) nr. 334/1999, waarbij richtlijn 96/82/EG, de zogeheten Seveso-II-richtlijn, in nationaal recht is omgezet; wetsbesluit nr. 105/2015, waarbij richtlijn 2012/18/EU, de zogeheten Seveso-III-richtlijn, in nationaal recht is omgezet]: de artikelen 3 en 13.

Artikel 3, punt n), van wetsbesluit nr. 105/2015 bevat de definitie van het begrip „aanwezigheid van gevaarlijke stoffen”, die is overgenomen uit artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18/EU.

Artikel 13 van wetsbesluit nr. 105/2015, waarin het bepaalde in artikel 7, leden 1 en 2, van richtlijn 2012/18/EU is overgenomen, verplicht de exploitant om „op de wijze vermeld in lid 5” – te weten, „in digitale vorm met gebruikmaking van de diensten en digitale instrumenten die ter beschikking zijn gesteld via de lijst van inrichtingen die zware ongevallen zouden kunnen veroorzaken bedoeld in artikel 5, lid 3” of „uitsluitend door middel van een via een gecertificeerde e-maildienst verstuurd, digitaal ondertekende e-mail” – „een kennisgeving [te zenden] die is opgesteld overeenkomstig het formulier in bijlage 5” bij het voornoemde wetsbesluit, en de in artikel 13, lid 2, opgenoemde informatie bevat. Deze kennisgeving moet zijn ondertekend in de vormen van zelfcertificering, waarin van strafrechtelijke aansprakelijkheid in geval van valse verklaringen wordt aanvaard (de artikelen 46, 47 en 76) van decreto del Presidente della Repubblica n. 445 - Testo unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di documentazione amministrativa) (besluit nr. 445 van de president van de Republiek houdende de geconsolideerde tekst van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake administratieve documenten) van 28 december 2000, zonder gelijkwaardige wijzen van kennisgeving toe te laten waarvoor geen strafrechtelijke aansprakelijkheid geldt.

Volgens de Italiaanse regeling, die thans is vervat in wetsbesluit nr. 105/2015 en de bijlagen daarbij:

- is de Seveso-wetgeving niet van toepassing op inrichtingen waarin de [hoeveelheden] gevaarlijke stoffen de drempelwaarde in kolom 2 (lagedrempelinrichtingen) niet overschrijden;
- zijn de bepalingen betreffende de zogeheten lagedrempelinrichtingen van toepassing indien de [hoeveelheden] aanwezige gevaarlijke stoffen tussen de drempelwaarde in kolom 2 (lagedrempelinrichtingen) en de drempelwaarde in kolom 3 (hogedrempelinrichtingen) liggen;
- is, tot slot, de volledige wetgeving van toepassing (zie artikel 3, wetsbesluit nr. 105/2015) indien de waarde in kolom 3 is overschreden (de zogeheten hogedrempelinrichtingen).

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster in het hoofdgeding exploiteert een installatie voor de verwerking van gevaarlijk en niet-gevaarlijk vloeibaar afval op grond van een geïntegreerde milieuvergunning die de bevoegde provinciale autoriteit heeft verleend. Met deze vergunning mag die vennootschap tot 800 ton gevaarlijk afval opslaan en per dag tot 200 ton van dit soort afval verwerken.
- 2 Op 7 november 2019 heeft de algemeen directeur van de brandweer van de Marche (Italië), als voorzitter van het regionaal technisch comité van die regio, een werkgroep opgericht die de taak had een verslag op te stellen over de vraag of de door verzoekster geëxploiteerde installatie onderworpen is aan de regeling betreffende de beheersing van het gevaar van ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Na het onderzoek is die werkgroep tot de slotsom gekomen dat die verwerkingsinstallatie niet van de werkingssfeer van die regeling kan worden uitgesloten.
- 3 Bij besluit van 28 mei 2020 heeft het regionaal technisch comité van de Marche, dat de conclusies van die werkgroep heeft overgenomen, verzoekster aangemaand om aan die regeling te voldoen. Nadat dit comité ervan op de hoogte was gesteld dat verzoekster een nieuwe controleprocedure voor de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de inrichting had ingevoerd, heeft het verzoekster bij besluit van 24 november 2020 opnieuw aangemaand om aan die regeling te voldoen of, als alternatief, het gebruik van de tanks die zich in die inrichting bevonden zodanig te beperken dat de vastgestelde drempelwaarden niet werden overschreden.
- 4 Verzoekster heeft tegen het besluit van 24 november 2020 beroep ingesteld bij de Tribunale amministrativo regionale per le Marche, die het beroep bij vonnis van 23 juni 2021 heeft verworpen.

- 5 Verzoekster heeft tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld bij de verwijzende rechter, de Consiglio di Stato. In het bijzonder heeft zij verzocht om het Hof door middel van een prejudiciële verwijzing de vraag voor te leggen of de exploitant van een inrichting, met het oog op de identificatie van gevaarlijke stoffen in een inrichting, bedoeld in artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18, een procedure kan voeren voor de monitoring van de hoeveelheden gevaarlijke stoffen in de door hem geëxploiteerde afvalverwerkingsinstallatie om ervoor te zorgen dat de in de kolommen 2 en 3 van bijlage I bij die richtlijn vastgestelde drempelwaarden niet worden overschreden.
- 6 Bij niet-definitief arrest nr. 490 van 2022 heeft de Consiglio di Stato de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende drie vragen, die het voorwerp zijn van zaak C-144/22:
- 7 „A) Verplicht de juiste uitlegging van artikel 267 VWEU de nationale rechterlijke instantie waarvan beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, er ook toe een prejudiciële vraag te stellen over de uitlegging van het [Unierecht] dat relevant is in het kader van het hoofdgeding, indien elke twijfel over de aan de betrokken Europese bepaling toe te kennen betekenis kan worden uitgesloten [...] maar vanuit subjectief oogpunt, gezien het gedrag van andere rechterlijke instanties, niet omstandig kan worden aangetoond dat de door de aangezochte rechter gegeven uitlegging identiek is aan de uitlegging die door de rechters van andere lidstaten en door het Hof zou worden gegeven indien dezelfde vraag aan hen zou worden voorgelegd?
- 8 B) Kan artikel 267 VWEU, in het licht van de bescherming van de constitutionele en Europese waarden van rechterlijke onafhankelijkheid en teneinde de redelijke duur van de procesgang te vrijwaren, aldus worden uitgelegd dat het uitsluit dat tegen de hoogste nationale rechter die het verzoek tot prejudiciële verwijzing betreffende de uitlegging van het recht van de Europese Unie heeft beoordeeld en afgewezen, automatisch of louter naar goeddunken van de verzoekende partij een civielrechtelijke aansprakelijkheidsprocedure en een tuchtrechtelijke procedure wordt ingeleid?
- 9 C) Staat de definitie van „aanwezigheid van gevaarlijke stoffen” in artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18/EU in de weg aan een praktijk waarbij de in een afvalverwerkingsinstallatie aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen wordt vastgesteld aan de hand van een door de exploitant toegepaste operationele procedure (die eventueel is opgenomen in de vergunning bedoeld in artikel 23 van richtlijn 2008/98/EG of in artikel 4 van richtlijn 2010/75/EU), waarbij het afval wordt gekwalificeerd als mengsel in de zin van artikel 3, punt 11, van richtlijn 2012/18/EU, voorzien is in de voortdurende monitoring van de hoeveelheid in de installatie aanwezige gevaarlijke stoffen en gegarandeerd wordt dat de drempelwaarden van lagedrempelinrichtingen en hogedrempelinrichtingen in respectievelijk kolom 2 en kolom 3 van bijlage I bij richtlijn 2012/18/EU niet worden overschreden?”

- 10 Bij beschikking van 15 december 2022 in de zaak C-144/22 heeft het Hof, kort samengevat, als volgt geoordeeld:
- 11 a) met betrekking tot de eerste vraag, dat de nationale rechter kan afzien van een prejudiciële verwijzing indien hij „ervan overtuigd is” dat „andere rechterlijke instanties in laatste aanleg van de lidstaten en het Hof zijn analyse zouden onderschrijven”, gelet op de uitleggingscriteria in de punten 36 tot en met 42 en de overwegingen in de punten 43 tot en met 45 van de beschikking van het Hof;
- 12 b) met betrekking tot de tweede vraag, dat het uitsluitend een zaak van de nationale rechter is, „die de verantwoordelijkheid draagt voor de te geven rechterlijke beslissing”, om de noodzaak en de relevantie van de prejudiciële verwijzing te beoordelen, en dat het Hof niet verplicht is om de prejudiciële vragen te beantwoorden indien „de gevraagde uitlegging kennelijk geen verband houdt met een reëel geschil of met het voorwerp van het hoofdgeding, [of] wanneer het vraagstuk van hypothetische aard is” (punt 57 van beschikking C-144/22);
- 13 c) met betrekking tot de derde vraag, die is geformuleerd voor het geval het Hof de eerste twee vragen ontkennend zou hebben beantwoord, heeft het Hof geoordeeld dat uit de verwijzingsbeslissing bleek dat de derde vraag uitsluitend was gesteld voor het geval de eerste vraag bevestigend werd beantwoord en dat de derde vraag, gezien het antwoord op de eerste vraag, niet hoefde te worden beantwoord.
- 14 De zaak is terugverwezen naar de Consiglio di Stato.
- 15 Bij memorie van 19 juni 2023 heeft verzoekster (tevens appellante bij de Consiglio di Stato) opnieuw om een prejudiciële verwijzing verzocht.
- 16 De Consiglio di Stato is op grond van de door het Hof verstrekte aanwijzingen betreffende de drie prejudiciële vragen in zaak C-144/22 van oordeel dat hij met betrekking tot de eerste twee vragen, over de aard van de prejudiciële verwijzing en de bijzonderheden van de Italiaanse regeling inzake de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechter, de antwoorden van het Hof in aanmerking moet nemen en het vraagstuk moet oplossen met een uitlegging die verenigbaar is met de aanwijzingen van het Hof.
- 17 Met betrekking tot de derde vraag, betreffende de regeling van de specifieke zaak (de zogeheten Seveso-wetgeving), is de Consiglio di Stato van oordeel dat het Hof bij uitzondering nogmaals moet worden verzocht om een prejudiciële beslissing aangezien er over de juiste uitlegging twijfel blijft bestaan die van invloed is op de beslissing, met name wat betreft de begrippen „aanwezigheid van gevaarlijke stoffen” in artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18/EU en de zinsnede dat de exploitant „de bevoegde autoriteit een kennisgeving zendt” in artikel 7 van die richtlijn.

Voornaamste argumenten van de partijen in het geding

- 18 Verzoekster stelt dat de Seveso-wetgeving de exploitant van een afvalverwerkingsinstallatie de mogelijkheid moet bieden om aan te tonen dat de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in zijn inrichting nooit de drempelwaarde voor lagedrempelinrichtingen overschrijdt door middel van een beheersysteem dat voorziet in de voortdurende monitoring van de in de inrichting aanwezige stoffen. Het Unierecht staat volgens haar in de weg aan een regeling als de Italiaanse die uitsluit dat de informatie wordt meegedeeld op andere dan de hierboven beschreven wijze.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 19 Volgens de verwijzende rechter is het noodzakelijk dat het begrip „aanwezigheid van gevaarlijke stoffen” zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 12, van richtlijn 2012/18/EG, dat is overgenomen in de nationale regeling, wordt verduidelijkt.
- 20 Ook de uitlegging van artikel 7, leden 1 en 2 van richtlijn 2012/18/EU, waarin is bepaald dat „[d]e lidstaten [ervoor] zorgen [...] dat de exploitant de bevoegde autoriteit een kennisgeving zendt die”, onder andere, „voldoende gegevens [bevat] om de gevaarlijke stoffen en de categorie van stoffen te identificeren die aanwezig zijn of kunnen zijn” is van doorslaggevend belang.
- 21 In het bijzonder plaatst de verwijzende rechter vraagtekens bij de verenigbaarheid met het Unierecht van de nationale omzettingsregeling die, door te bepalen dat de exploitant verplicht is om „op de wijze vermeld in lid 5 [...] een kennisgeving [te zenden] die is opgesteld overeenkomstig het formulier in bijlage 5” en de in artikel 13, lid 2, genoemde gegevens bevat, slechts één wijze van toezending van die gegevens toelaat.
- 22 De regeling van de richtlijn biedt enerzijds weliswaar een zekere keuzevrijheid bij de toepassing ervan, waarbij de nadruk uitsluitend op de „doeltreffendheid” van het systeem ligt, maar lijkt de lidstaat anderzijds ook niet te beletten om „slechts één wijze” van kennisgeving van de informatie te kiezen.
- 23 Volgens de regeling van de richtlijn kan de exploitant „een kennisgeving” sturen en de in de richtlijn gebruikte woorden lijken niet te eisen dat dat op een vooraf bepaalde wijze geschiedt: dit aspect roept bij de uitlegging van de regeling van de richtlijn vragen op die zouden kunnen leiden uiteenlopende rechtspraak binnen de Europese Unie, volgens het criterium in punt 37 van de beschikking van het Hof in zaak C-144/22.
- 24 Noch de verwijzende rechter, noch de partijen bij het geding hebben in de verschillende taalversies van de richtlijn specifieke afwijkingen gevonden, in het licht van de preciseringen in punt 40 van de beschikking van het Hof in zaak C-144/22.

- 25 Volgens de verwijzende rechter is het gebruik, in het kader van de Europese regeling, van het begrip „een kennisgeving” evenwel lastig uit te leggen: enerzijds zou namelijk kunnen worden gesteld dat het begrip moet worden opgevat zoals elke nationale wetgever dat heeft vastgesteld, maar anderzijds zou kunnen worden gesteld dat „een kennisgeving” betekent dat de exploitant de informatie op willekeurige wijze kan meedelen (punt 41 van de beschikking van het Hof in zaak C-144/22, waarin is verklaard dat het Unierecht een „eigen terminologie en autonome begrippen bezigt”).
- 26 In die zin zou kunnen worden gesteld dat de Europese richtlijn – uitgelegd mede in het licht van de verdragsbeginselen van vrije mededinging en vrijheid van vestiging – de nationale wetgever niet toelaat om „één wijze” op te leggen (toezending van een zelfcertificering waarin strafrechtelijke aansprakelijkheid in geval van valse verklaringen wordt aanvaard), met uitsluiting van andere, technologisch meer innovatieve en geavanceerde vormen van controle en monitoring die de mededinging op het grondgebied van de Unie minder beperken en even doeltreffend, maar eenvoudiger en minder belastend zijn voor ondernemingen.
- 27 Volgens de Consiglio di Stato is dit vraagstuk relevant omdat, indien het Hof oordeelt dat artikel 7 van richtlijn 2012/18/EU (niet) in de weg staat aan een nationale regeling die slechts één wijze van mededeling van de informatie voorschrijft, de Consiglio di Stato zal beoordelen of de Italiaanse overheidsdienst verplicht was om verzoekster (niet) toe te staan om de informatie op andere wijzen mee te delen, en bijgevolg zal beoordelen of het litigieuze aanmaningsbesluit rechtmatig dan wel onrechtmatig is.
- 28 De verwijzende rechter hoopt daarnaast dat het Hof, ook slechts incidenteel, uitspraak zal doen over het vraagstuk dat het voorwerp was van de eerste twee prejudiciële vragen in zaak C-144/22 betreffende de aard van de prejudiciële verwijzing en de bijzonderheden van de Italiaanse nationale regeling inzake de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rechter wegens niet-nakoming van de verwijzingsplicht (artikel 2, lid 3-bis, van wet nr. 117 van 1988).
- 29 Volgens de verwijzende rechter – die ten eerste kennis neemt van de vaste rechtspraak van het Hof met betrekking tot de eerste van de bovenstaande vragen en ten tweede van het feit dat de tweede vraag kennelijk niet-ontvankelijk is verklaard – moet hij ter zake zelfstandig een uitleggingsbeginsel vaststellen door de oplossing te zoeken in Europese bronnen en in de overwegingen die eerder zijn geformuleerd door het Hof (met name in zaak C-561/19, *Consorzio Italian Management*), het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), en in het kader van de vergelijking met andere Europese hoogste bestuursrechtbanken die heeft plaatsgevonden tijdens een officiële bijeenkomst van de A.C.A. - Association of the Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions, die in oktober 2023 in Zweden is gehouden.

- 30 Enerzijds wijst hij erop dat de Italiaanse rechters een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de pan-Europese dialoog tussen het Hof en de rechters van Europa, ook door middel van het instrument van de prejudiciële verwijzing.
- 31 Anderzijds merkt hij op dat het grote aantal prejudiciële verwijzingen van Italiaanse rechters, en met name van de Consiglio di Stato, ten opzichte van dat van de hoogste (bestuurs)rechters van de andere lidstaten, erop wijst dat de rechters het instrument van de prejudiciële verwijzing mogelijk automatisch en bij wijze van zelfverdediging gebruiken, ook in gevallen waarin er geen twijfel is of de op de concrete zaak toe te passen nationale regeling verenigbaar is met het Unierecht, volgens de leer van de acte clair. Dit is te wijten aan het feit dat de voornoemde Italiaanse regeling inzake de aansprakelijkheid van de rechter de houding van de nationale rechter zou kunnen beïnvloeden, en hem ertoe kan aanzetten om vragen te stellen die vervolgens kennelijk niet-ontvankelijk blijken, louter omdat sommige procespartijen suggereren dat zij de rechter aansprakelijk zouden kunnen stellen indien hij niet om een prejudiciële beslissing verzoekt (zie beschikking van 12 december 2023 in zaak C-407/23).
- 32 Volgens de verwijzende rechter heeft het Hof in het arrest Consorzio Italian Management (C-561/19, met name in de punten 50, 51 en 53-55) verduidelijkt dat indien er sprake is van een „verplichte” verwijzing, de rechter geen „automatische verwijzingsplicht” tout court heeft, maar een „verplichting om op het verwijzingsverzoek te beslissen en te motiveren” op grond van welke omstandigheden de verwijzing is uitgesloten, overeenkomstig de vaste Europese rechtspraak inzake de acte clair, de acte éclairé en de relevantie van het vraagstuk waarover volgens partijen een prejudiciële vraag moet worden gesteld.
- 33 Deze conclusies zijn volgens de verwijzende rechter bevestigd door de door het EHRM geformuleerde beginselen (EHRM, 20 september 2011, ██████████ en ██████████ tegen België, CE:ECHR:2011:0920JUD000398907; EHRM, 10 april 2012, 4832/04, ██████████ e.a. tegen België, CE:ECHR:2012:0410DEC000483204, §§ 87-106 en met name §§ 89-91 van de motivering). Zo heeft het EHRM in het laatstgenoemde arrest geoordeeld dat de motivering voor het niet verzoeken om een prejudiciële beslissing volstaat om schending van artikel 6, lid 1, EVRM te voorkomen.
- 34 Indien de nationale rechter een uitdrukkelijke motivering geeft voor het niet verzoeken om een prejudiciële beslissing, kan de rechter bijgevolg niet civielrechtelijk en/of tuchtrechtelijk aansprakelijk worden gesteld, omdat anders de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht zou worden aangetast.
- 35 Tot slot moet volgens deze reconstructie, om te bepalen of de rechter eventueel aansprakelijk is omdat hij heeft nagelaten het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing, uitsluitend worden nagegaan of de motiveringsplicht is vervuld met betrekking tot de beslissing om geen verzoek om een prejudiciële beslissing in te dienen.